



مجلس شورای اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

۱۷۷۷

شماره ترتیب چاپ

شماره چاپ سابقه

۶۴۹

شماره دفتر ثبت

دوره ششم - سال سوم

۱۳۸۱ - ۱۳۸۲

تاریخ چاپ ۱۳۸۲/۲/۱

طرح

طرح اصلاح قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن
اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی

کشاورزی، آب و منابع طبیعی

کمیسیونهای ارجاعی

اقتصادی - قضایی و حقوقی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به اینکه واحد بهره‌برداری کشاورزی در ایران بسیار کوچک بوده و اقتصادی نمی‌باشد و بهره‌برداری برای عملیات کاشت و داشت و برداشت متحمل صرف وقت زیاد و پرداخت هزینه‌های اضافی می‌گردد و بعلت انفرادی کشت و کار نمودن و کوچک بودن قطعات امکان استفاده مطلوب از ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی و تکنولوژی فنی نمی‌باشد با توجه به اهمیت موضوع و به لحاظ دست‌یابی به کشاورزی پایدار و به دلیل عنایت خاصی که مجلس شورای اسلامی به بخش کشاورزی و کشاورزان مملکت دارد و به منظور جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر این طرح با یک فوریت تقدیم می‌گردد.

شایسته - صابری - اعظمی - جماعتی - نمازی - امیری - عبدالله سهرابی - ابرامیان -
خاص احمدی - علی حسینی - لقمانیان - سید ابوالفضل رضوی - طباطبائی - ظفرزاده -
ناصری پور - سید افضل موسوی - سید ام‌الله موسوی - سید سبحان حسینی - خلیل
آقائی - امینی - مختاری - عبدالحسین ناصری - صالح جلالی - تاج‌الدین - نظری -
منصور سلیمانی - باقر کرد - ایران‌نژاد - رعیت - کیانوش‌راد - کهرام - کعبی -
رحمانی خلیلی - قبادی - علی حسینی - قشقایی - پورنجاتی - مرادی - آزادمنش -
رهبری - ساعدی - عدالت - راکعی - جلالی - محبی‌نیا - خیرآبادی - افقهی -
اسلام‌دوست - صالحی - سلیم مرعشی - مهرپرور - محمد قمی - بت‌کیلیا -
گل‌چشمه - سیدهاشمی - پیران - محمد رضایی - حسینی - حاصل‌داسه -

جلالی زاده - ططری - سقانی - علائی - سلیم بهرامی - وهابی - علی یاری - شبانپور -
 روستا - تقی زاده - دیرباز - احمد حبیبی - یثربی - سیدطاہر موسوی - عاشوری -
 پورجزایری - خباز - غیاثی مرادی - قاسم زاده - حسنونند - یگانلی - عباسپور - حسن
 سلیمانی - عابدی - حاجی بابائی - کوهساری - ابراهیمی - احمدی نیا -
 رجب رحمانی - قشقای - رنجبر - عبداللہی - طلائئی نیک - رمضانپور سرگسی -
 صفائی - باقر امامی - ناروئی - ترکاشوند - بہاروند - کوزہ گر - باغبانیان - نوش آبادی -
 جهاندیده - کاظم دینان - علی اکبر آقائی - کیافر - اللہ قلی زاده - اکبر زاده - سیدنحیب
 حسینی - بہمنش

طرح اصلاح قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچہ شدن

اراضی در حوزہ عمل شرکتهای تعاونی روستایی

مادہ ۱ - بہ منظور یکپارچہ کردن اراضی کشاورزان و ایجاد قطععات اراضی مناسب
 فنی و اقتصادی جهت افزایش تولید محصولات کشاورزی و در راستای جلب مشارکت
 بهره برداران و بهره برداری بہینہ و پایدار از منابع تولید کشور با حفظ محیط زیست و
 پرکردن خلاء ناشی از عدم وجود مدیریت منسجم تولید از طریق تدوین و اجرائی
 برنامه های: ایجاد شبکہ های نوین آبیاری و تسطیح اراضی مزروعی و احداث راههای
 ارتباطی بین مزارع و آشناساختن کشاورزان با اصول و شیوہ های جدید کاشت، داشت،
 برداشت و استفاده صحیح از وسائل و ماشین آلات کشاورزی و آشنائی زارعان با
 شیوہ های جدید بهره برداری از دام، مرتع، آب و آبیزی پروزی، نوغانداری و سایر
 فعالیتہایی کہ بہ طور مستقیم یا غیرمستقیم با کشاورزی در ارتباط می باشد، متناسب با

شرایط محلی و با رعایت اصل یکجا کشتی و احیای اراضی بایر، امکانات و تسهیلات بیشتر برای توسعه و بهبود و ایجاد صنایع تبدیلی و فرآوری محصولات زراعی و دامی و صنایع دستی و در نتیجه فراهم شدن موجبات افزایش تولید و درآمد برانه کشاورزان و افزایش مساحت قطعات اراضی مزبور و تأمین رشد مداوم اقتصادی کشور به وزارت جهاد کشاورزی اجازه داده می شود با رعایت اصل مالکیت فردی کشاورزان و تأمین حقوق ناشی از آن، نسبت به صدور مجوز تأسیس شرکت تعاونی تولید کشاورزی در محدوده یک یا چند روستا یا مزرعه که قابلیت و شرایط اجرایی یک یا چند طرح تولیدی (زراعی - باغی - دامی - مرتعی - آبی - گلخانه ای - پرورش گل های زینتی و غیره) را مساعد تشخیص می دهد، اقدام نماید.

تبصره ۱- صدور مجوز موضوع این ماده منوط به درخواست و استتال کشاورزان (بهره برداران بازمین) برای یکپارچه سازی اراضی آنها در محدوده مورد عمل و امکانات و مقدرات دولت می باشد.

تبصره ۲- در مناطقی که شرکت های تعاونی تولید کشاورزی تأسیس شده یا می شوند امر نگهداری و بهره برداری از شبکه های آبیاری و زهکشی و تحویل آب از شبکه های اصلی بمنظور اختصاص آب به کشاورزان حوزه عمل آنها به شرکت های مزبور محول می شود.

ماده ۲- شرکت های تعاونی تولید کشاورزی و اتحادیه های شهرستانی، استانی و مرکزی این شرکتها طبق نمونه اساسنامه ای که به تأیید وزیر جهاد کشاورزی می رسد تشکیل و اداره می شوند. مرجع ثبت شرکتها در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف به ثبت این شرکتها می باشد.

ماده ۳- وزارت جهاد کشاورزی می تواند تمام یا قسمتی از اراضی بایر،

مسلوب المنفعه و موات و همچنین مستحذات و اعیانی های متعلق به دولت راکنه در حوزه عمل شرکتهای موضوع این قانون یا مجاور آن باشد به این شرکتها واگذارکنند، مشروط به اینکه عواید حاصل از بهره برداری این قبیل اراضی را براساس مقررات پیش بینی شده در آئین نامه اجرائی این قانون صرف بهبود و توسعه و کمک و تقویت شرکتهای تعاونی تولید کشاورزی مربوطه نمایند. واگذاری اراضی دایر دولتی منوط به پرداخت قیمت کارشناسی این اراضی از طرف شرکت مربوطه می باشد. وجوه حاصله به حساب درآمد عمومی کشور واریز می شود.

ماده ۴- به منظور ترغیب کشاورزان برای عضویت در شرکتهای موضوع این قانون کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و دستگاههای دولتی که به نحوی در مورد رفاه اجتماعی، عمران روستائی و آبادانی و آبیاری، توسعه و بهبود وضع محصولات کشاورزی و ترویج و توسعه صنایع دستی و فعالیتهای غیرکشاورزی و آموزش فنی و حرفه ای اقدام می کنند، موظفند شرکتهای تعاونی تولید کشاورزی را در انجام امور فوق در اولویت قرار دهند.

ماده ۵- به منظور ایجاد انگیزه در تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و ترغیب آنها به عضویت در این شرکتها، وزارت جهاد کشاورزی مجاز است نسبت به انجام مطالعات راه اندازی، هدایت، کنترل، نظارت و حمایتهای مالی و فنی لازم و اعمال هرگونه وظایف قانونی که در امر بهبود، توسعه، تأمین و توزیع نهادهای کشاورزی، تضمین خرید، بیمه محصولات کشاورزی و غیره معده دارد در حوزه این شرکتها با قید اولویت اقدام نماید.

ماده ۶- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در اجرای این قانون، اراضی خرد و پراکنده بهره برداران عضو شرکتهای تعاونی تولید کشاورزی راکنه در اثر عمل یکپارچه سازی اراضی به تعداد قطعات متناسب در محدوده ثبتی روستاهای مورد عمل شرکت تبدیل شده اند با معرفی و تأیید مشخصات جدید قطعات اراضی یکپارچه شده از

طرف شرکتهای موضوع این قانون نسبت به اصلاح و صدور اسناد مالکیت جدید اراضی کشاورزان متقاضی خارج از نوبت اقدام نماید.

ماده ۷- در صورت فوت هر یک از اعضاء شرکت، وارث او پس از توافق، یک نفر از ورثه را بعنوان نماینده خویش انتخاب و به شرکت معرفی خواهند نمود. در صورتی که وارث نسبت به اداره سهم الارث (اراضی کشاورزی) در محدوده شرکت به توافق نرسند؛ به منظور جلوگیری از ناکاشت ماندن اراضی، شرکت نسبت به اداره امور کشاورزی سهم متوفی اقدام و عواید حاصله را پس از کسر هزینه های تولید، به نسبت سهم الارث به ورثه متوفی پرداخت می نماید.

تبصره - به منظور جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب اقتصادی، چنانچه ورثه متوفی برای اداره اراضی کشاورزی طبق این ماده توافق ننمایند، مکلفند در صورتی که نقل و انتقال این اراضی طبق نظر وزارت جهاد کشاورزی منجر به کوچکتر شدن مساحت و قطعات اراضی مزبور به کمتر از حد اقتصادی گردد، کل زمینهای فوق الذکر را به یک شخص (اعم از شخص ثالث و یا یکی از ورثه) واگذار نموده و وجوه حاصله را به نسبت سهم خویش، طبق قوانین و مقررات جاری تقسیم نمایند. هرگونه نقل و انتقال بدون رعایت این ترتیبات باطل بوده و هیچ اثر حقوقی ندارد.

ماده ۸- در صورتیکه اراضی کشاورزی برخی اعضاء با توجه به طرح بهبود و توسعه کشاورزی و آبیاری و زهکشی در مسیر کانالها یا زیر تأسیسات قرارگیرد و یا برای هر نوع عملیات عمرانی از قبیل حفر چاه و احداث راههای دسترسی بین مزارع یا ساختمان، مورد نیاز شرکت باشد قیمت زمینهای از دست رفته و عواید حاصله، در صورتی که منحصرأ مورد استفاده عده معدودی از اعضا باشد به نرخ روز و با تراضی طرفین از طرف استفاده کنندگان به صاحب زمین پرداخت می شود. در صورتی که اراضی مذکور مورد

استفاده عموم اعضاء شرکت قرارگيرد قيمت اين اراضى و عوايد آنها با تراضى شرکت به نمايندگى از طرف عموم اعضاء با صاحب زمين، و يا طبق نظر کارشناس رسمى دادگستري يا خبره مرضى الطرفين تعيين و از محل درآمد و اعتبارات شرکت با انعقاد قراردادى از قبيل بيع و صلح به صاحب زمين پرداخت مى شود. در هر حال چنانچه مالکين اين اراضى حاضر به فروش اراضى مذکور نباشند اشخاص ذينفع موظفند نسبت به دادن عوض اراضى مذکور به صاحب زمين اقدام نمايند.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزى مکلف است براى آشنائى مديران، کارکنان و اعضاء اين شرکتها با اصول و شيوه هاى جديد کشاورزى و روشهاى نوين اداره امور شرکتهاى مزبور دوره هاى آموزشى و ترويجى خاصى را در مناطق مورد نظر تشکيل دهد، اشخاص مذکور موظف به گذراندن دوره هاى فوق الذکر مى باشند.

ماده ۱۰- آئين نامه اجرائى اين قانون حداکثر طرف مدت چهار ماه از تاريخ تصويب اين قانون، توسط وزارت جهاد کشاورزى تهيه و به تصويب هيأت وزيران مى رسد.

ماده ۱۱- از تاريخ لازم الاجرا شدن اين قانون، شرکتهاى تعاونى توليد روستائى و اتحاديه هاى آنها که به موجب قانون تعاونى نمودن توليد و يکپارچه شدن اراضى در حوزه عمل شرکتهاى تعاونى روستائى مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴ تشکيل شده اند، حسب مورد به شرکت تعاونى توليد کشاورزى و اتحاديه شرکت تعاونى توليد کشاورزى تغيير عنوان يافته و تابع مقررات اين قانون مى شوند.

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی

در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستائی

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴

ماده ۱۵ - بمنظور یکپارچه کردن قطعات اراضی مزروعی زارعین داوطلب عضو شرکت های تعاونی روستائی در دریاك از دهات حوزه عمل آن شرکت ها در جهت امکان حد اکثر بهره برداری از منابع آب و خاک کشور از طریق تاسیس شبکه های نوین آبیاری و تسطیح اراضی مزروعی و احداث راههای ارتباطی بین دهات و آشنا ساختن اعضاء شرکت های تعاونی مزبور با اصول و شیوه های جدید کاشت و داشت و برداشت و استفاده صحیح از وسائل و ماشین آلات کشاورزی متناسب با شرایط محلی با رعایت نظام تعاون و احیای اراضی با بر و مسلوب المنفعه و موات واقع در منطقه عمل شرکت های مزبور یا مجاور آن و همچنین فراهم نمودن امکانات و تسهیلات بیشتر برای توسعه و بهبود و ایجاد صنایع دستی و تبدیل فرآورده های دامی و زراعی و گسترش فعالیت های مفید غیر کشاورزی در حوزه عمل این شرکتها و بالتبعیجه فراهم شدن موجبات افزایش تولید و درآمد سرانه سکنه روستاها و تأمین رشد مداوم اقتصادی کشور ؛ بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجازه داده میشود با رعایت اصل مالکیت فردی کشاورزان و تأمین حقوق ناشی از آن بتدریج و متناسب با امکانات و مقدمات دولت و

تعاون روستایی کشاورزی، از برنامۀ یکپارچه کسب درآمد از اراضی مزروعی و تعاون روستایی در حوزۀ کشاورزی، شرکت های تعاونی روستایی حائز شرایط، برنامۀ مذکور را اجرا بگذارد.

ماده ۱ - در حوزۀ عمل شرکت های مزبور فعالیت ها و خدمات بصورت جمعی بوده و تقسیم عواید بر حسب سهم و نسبت زراعی و نسبت مشارکت زارعین بصورت امور مذکور انجام خواهد گرفت.

ماده ۲ - آئین نامه اجرائی این قانون وسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و وزارت آب و برق تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تغییرات و اصلاحات آئین نامه مذکور نیز با تصویب هیئت وزیران قابل اجرا است.

ماده ۳ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجاز است بمنظور ترویج و توسعه فعالیتهای غیر کشاورزی در روستاها واحد سازمانی لازم را بوجود آورد.

واحد سازمانی مزبور مشمول قوانین و مقررات استخدامی کشور نیست و با داشتن شخصیت حقوقی و استقلال کامل مالی بصورت بازرگانی و طبق مقررات اساسنامه ای که به پیشنهاد وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و دارائی و استخدام مجلسین خواهد رسید اداره خواهد شد.

ماده ۴ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی میتواند تمام یا قسمتی از اراضی دایر و بایر و موات و مسلوب المنفعه متعلق بدولت را که در حوزۀ عمل شرکت های موضوع ماده ۱ یا مجاور آن باشد مجاناً بشرکتهای مذکور واگذار کند.

مشروط بر اینکه عواید حاصل از بهره برداری این قبیل اراضی ، بر اساس مقررات پیش بینی شده در آیین نامه مذکور در ماده یک این قانون صرف بهبود و کمک و تقویت شرکت تعاونی روستائی مربوط بشود .

ماده ۴ - شرکتهای موضوع این قانون در استفاده از کلیه اقدامات و برنامه هاییکه وزارتخانه ها و سازمانها و دستگاهها و شرکتهای دولتی در مورد رفاه اجتماعی و عمران روستائی و آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و ترویج و توسعه صنایع دستی و فعالیتهای غیر کشاورزی و آموزش فنی و حرفه ای و خرید و بیمه محصولات و فرآورده های کشاورزان و امثال آن در مناطق مختلف کشور اجرا میکنند در حوزة مورد عمل حق تقدم خواهند داشت .

ماده ۵ - دولت مکلف است برای اجرای این قانون همه سازه اعتبار لازم را از محل اعتبارات عمرانی یا بودجه جاری کشور بصورت کمک بلاعوض و بی اوام در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگذارد .

ماده ۶ - این قانون بمدت پنج سال بصورت آزمایش اجرا خواهد شد ، و هر گاه در این مدت وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده وسیله مرکز تحقیقات روستائی این وزارت (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی مصوب بهمن ماه سال ۱۳۴۶) تغییرات و اصلاحاتی را در این قانون لازم تشخیص دهد مراتب را جهت تصویب به کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین تقدیم مینماید و این تغییرات و اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا است .

دولت مکلف است در پایان مدت ۵ سال لایحه نهائی را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید و تا زمانیکه لایحه نهائی بتصویب نرسیده مقررات این قانون و تغییرات و اصلاحاتی که بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین برسد لازم الاجرا است .

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت: ۱۳ / ۱ / ۱

شماره ثبت:

شماره دفتر کل:

شماره شناسه:

صفحه:

دایره چاپ و تکثیر

۲-۹۰
۸۴/۱۴
شماره
۵۰